

ประสิทธิภาพของเชื้อรา *Beauveria bassiana* ในการกำจัดแมลงหีขาวยาสูบในถั่วเหลืองฝักสด
หัวหน้าการทดลอง นายศิวกร เกียรติมนิรัตน์ สังกัด ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การทดสอบประสิทธิภาพของเชื้อรา *Beauveria bassiana* ในการกำจัดแมลงหีขาวยาสูบในถั่วเหลืองฝักสด ดำเนินการในแปลงทดสอบที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในฤดูแล้ง และฤดูฝนปี 2561-2562 วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 4 ซ้ำ ประกอบด้วย 4 กรรมวิธี ในฤดูแล้ง และ 5 กรรมวิธี ในฤดูฝน ผลการทดลองพบว่า ในฤดูแล้งปี 2561 และปี 2562 กรรมวิธีที่พ่นเชื้อรา *Beauveria bassiana* ที่ระดับความเข้มข้น 1×10^{10} สปอร์/มิลลิลิตร พบจำนวนแมลงหีขาวยาสูบน้อยที่สุดเฉลี่ย 0.71 และ 1.20 ตัว/ตารางเมตรแตกต่างกันทางสถิติกับกรรมวิธีที่พ่นด้วยน้ำเปล่าในปี 2561 และ 2562 ตามลำดับ มีแนวโน้มทำให้จำนวนฝักถั่วเหลืองที่เป็นโรคไวรัสฝักหัดน้อยกว่าในทุกกรรมวิธี ในฤดูฝนปี 2561 ผลการทดลองพบว่าทุกกรรมวิธีที่พ่นเชื้อรา *Beauveria bassiana* และพ่นสาร triazophos 40% W/V EC อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบจำนวนแมลงหีขาวยาสูบน้อยที่สุดเฉลี่ย 0.76-0.90 ตัว/ตารางเมตรแตกต่างกันทางสถิติกับกรรมวิธีที่พ่นด้วยน้ำเปล่า ในฤดูฝนปี 2562 ทุกกรรมวิธีที่พ่นเชื้อรา *Beauveria bassiana* และพ่นสาร triazophos 40% W/V EC อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตรมีจำนวนแมลงหีขาวยาสูบไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับกรรมวิธีที่พ่นด้วยน้ำเปล่า อย่างไรก็ตามกรรมวิธีที่พ่นสาร triazophos 40% W/V EC อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และพ่นเชื้อรา *Beauveria bassiana* ที่ระดับความเข้มข้น 1×10^{10} สปอร์/มิลลิลิตร มีแนวโน้มทำให้จำนวนฝักถั่วเหลืองที่เป็นโรคไวรัสฝักหัดมีน้อยกว่าในทุกกรรมวิธีในฤดูฝน

.....
คำหลัก : เชื้อรา *Beauveria bassiana* แมลงหีขาวยาสูบ ถั่วเหลืองฝักสด